Ezra/Nechemiah 49: Nechemiah 8:13-9:3 – Succot and a Fast Day

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

8:13-18 Succot

1. Ralbag to Nechemiah 8:17

"כי לא עשו וכו'" ר"ל להיות לב כל הבאים שם טוב עם ד' ולקרוא יום ביום בספר תורת האלקים, וידמה שכן עשו בימי יהושע בן נון לקרוא גם כן בספר תורת האלקים. או יהיה שב אמרו "כי לא עשו" כן לעשות הסוכות ולב כלם לד'.

"They did not do, etc." Meaning, that the hearts of all who came there were good with Gd, and to read each day from the scroll of the Torah of Gd; it appears they did this in the days of Joshua ben Nun too, to read from the scroll of the Torah of Gd. Or, the reference of "they did not do" thus is to make Succot with their hearts all toward Gd.

2. Talmud, Erchin 32b

מאי טעמא דמ"ד קדושה ראשונה קידשה לשעתה ולא קידשה לעתיד לבא? דכתיב "ויעשו בני הגולה השבים מן השבי סוכות וישבו בסוכות כי לא עשו מימי יהושע בן נון כן בני ישראל וגו' ותהי שמחה גדולה מאד." אפשר בא דוד ולא עשו סוכות עד שבא עזרא?! אלא מקיש ביאתם בימי עזרא לביאתם מימי יהושע, מה ביאתם בימי יהושע מנו שמיטין ויובלות וקדשו ערי חומה, אף ביאתן בימי עזרא מנו שמיטין ויובלות וקדשו ערי חומה... ואידך? דבעי רחמי על יצר דעבודה זרה ובטליה, ואגין זכותא [דעזרא] עלייהו כי סוכה. והיינו דקא קפיד קרא עילויה דיהושע, דבכל דוכתא כתיב 'יהושע' והכא כתיב 'ישוע' - בשלמא משה לא בעא רחמי דלא הוה זכותא דארץ ישראל, אלא יהושע דהוה ליה זכותא דארץ ישראל אמאי לא ליבעי רחמי?

What is the basis for the view that the initial sanctification [of Israel] was temporary and not eternal? As seen in Nechemiah 8:17 – Could it be that David came and they didn't make Succot, until Ezra came? Rather, it links their entry under Ezra with their entry under Joshua. Just as in Joshua's time they counted *shemitah* and *yovel* and sanctified walled cities, so when they arrived in Ezra's time they counted *shemitah* and *yovel* and sanctified walled cities... And the other view [that says the sanctification was eternal]? Ezra prayed for mercy regarding the inclination for idolatry and cancelled it, and [Ezra's] merit protected them like a succah. And this is why the text expressed disapproval of Joshua, for it is always written *Yehoshua* and here it is written *Yeshua* – we understand that Moshe did not pray for mercy because they lacked the merit of Israel, but Joshua had the merit of Israel, so why didn't he pray?

3. Talmud, Yoma 69b

ויצעקו אל ד' אלקים בקול גדול (נחמיה ט:ד) מאי אמור אמר רב ואיתימא רבי יוחנן בייא בייא היינו האי דאחרביה למקדשא וקליה להיכליה וקטלינהו לכולהו צדיקי ואגלינהו לישראל מארעהון ועדיין מרקד בינן כלום יהבתיה לן אלא לקבולי ביה אגרא לא איהו בעינן ולא אגריה בעינן... אותיבו בתעניתא לכולהו צדיקי ואגלינהו לישראל היינו יצרא דעבודה זרה שנאמר תלתא יומין ותלתא לילואתא מסרוהו ניהליהו נפק אתא כי גוריא דנורא מבית קדשי הקדשים אמר להו נביא לישראל היינו יצרא דעבודה זרה שנאמר +זכריה ה+ ויאמר זאת הרשעה בהדי דתפסוה ליה אשתמיט ביניתא ממזייא ורמא קלא ואזל קליה ארבע מאה פרסי אמרו היינו נעביד דילמא חס ושלום מרחמי עליה מן שמיא אמר להו נביא שדיוהו בדודא דאברא וחפיוהו לפומיה באברא דאברא משאב שאיב קלא שנאמר ויאמר זאת הרשעה וישלך אתה אל תוך האיפה וישלך את אבן העופרת אל פיה

אמרו הואיל ועת רצון הוא נבעי רחמי איצרא דעבירה בעו רחמי ואמסר בידייהו אמר להו חזו דאי קטליתו ליה לההוא כליא עלמא חבשוהו תלתא יומי ובעו ביעתא בת יומא בכל ארץ ישראל ולא אשתכח אמרי היכי נעביד נקטליה כליא עלמא ניבעי רחמי אפלגא פלגא ברקיעא לא יהבי כחלינהו לעיניה ושבקוהו ואהני דלא מיגרי ביה לאיניש בקריבתה

במערבא מתנו הכי רב גידל אמר גדול שגדלו בשם המפורש ורב מתנא אמר +נחמיה ט+ הקל הגדול הגבור והנורא

'And they called out to Gd in a great voice' – What did they say? Rav or Rabbi Yochanan said, "Woe, woe! This is the one who destroyed the Temple, burned His sanctuary and killed all of the righteous people and exiled Israel from their land, and still he dances among us! You only gave him to us so that we could receive reward; we do not want him, or his reward!"... They fasted three days and nights and Gd gave it to them. Something resembling a lion of fire emerged from the Holy of Holies, and the prophet told Israel, "This is the *yetzer* of idolatry," as it says, "And he said: This is the wicked one." When they grabbed it, a hair of its beard fell out and it screamed, and its voice travelled 400 parsah. They said, "What should we do? Maybe, Gd-forbid, Heaven will have mercy upon him!" The prophet told them, "Put him in a lead container and cover its mouth with lead, for lead absorbs sound." Thus it is written, "And he said: This is the wicked one. And he cast it into the ephah and he cast a piece of lead to her mouth."

They said, "Since this is a time of mercy, let us ask for mercy regarding the *yetzer* for immorality." They prayed and it was given into their hands. They said, "See that if we were to kill it, the world would be destroyed!" They imprisoned it for three days and sought a fresh egg in Israel and couldn't find one. They said, "What shall we do? If we were to kill it, we would destroy the world. Let us ask for mercy upon part – but the Heavens do not go partway!" They put alcohol in his eye and let him go, and this was effective to the point that people do not feel desire for their relatives.

In Israel they explained [the words "a great voice"] thus: Rav Gidel said, "Great – They elevated Him with the great Name." Rav Matna said, "The powerful, the great, the mighty, the awesome."

4. Malbim to Nechemiah 7:72

ומ"ש בעזרא "ויעשו את חג הסכות" היינו בהלל ושמחה ועולות ראיה ושלמי חגיגה וד' מינים, הגם שלא קיימו אז מצות סוכה כראוי... ולפי סדר הכתובים דעה זו מחוורת יותר:

And when the book of Ezra says, "And they celebrated Succot," it means with praise and joy and offerings and the four species, even though they did not fulfill Succah properly... And the flow of the text indicates that this view is more clearly correct.

Malbim to Nechemiah 8:14

ונראה לפמ"ש הרמ"א בא"ח סי' תרל"ז שאין לעשות סוכה ברה"ר, א"כ כיון דקיי"ל שירושלים לא נתחלקה לשבטים, לא נמצא שם רה"י, כמו דאין משכירים בתים בירושלים מפני שאינו שלהם, א"כ לא יכלו לעשות שם סוכה. ובאשר בימי עזרא קנו שנית את א"י בחזקה וקדשוה, התנו הב"ד שיעשו סכות בירושלים ובשאר רה"ר, וכמ"ש בתוספתא (דב"ק פ"ו) שתנאי ב"ד שיהיו מסככים ברה"ר, ור"ל שזה התנו ב"ד של עזרא באותו זמן שאל"כ לא היו יכולים לעשות סכות בירושלים... ובזה נבין מ"ש בערכין שם שמ"ש כי לא נעשה כן מימי יהושע בן נון היינו שעזרא קדש את הארץ פעם שניה, ואיך נוציא זה מהלשון כי לא עשו מימי יהושע כן? רק שמזה בעצמו מבואר שעזרא קדש את הארץ מחדש, והיה כח בידו להתנות תנאים כמו בימי יהושע, ומזה מוכיח בגמרא שם דקדושה ראשונה לא קדשה לע"ל:

Rama Orach Chaim 637 states that one may not place a succah in a public space. Since Jerusalem was not split among the tribes, it had no private space, just as one may not rent out a home in Jerusalem for the residents do not own them. Therefore, they could not make a succah there. And since in Ezra's day they acquired Israel anew with *chazakah* and sanctified it, his court enacted that they may make succot in Jerusalem and other public areas, as stated in Tosefta Bava Kama 6 that a court-enacted condition permitted creating succot in public spaces. This means that Ezra's court of that time enacted it, for otherwise they could not have created succot in Jerusalem... And thus we understand Erchin 32b, that the absence of these succot from the days of Joshua ben Nun was because Ezra sanctified the land again – how could one produce this [sanctification] from the text that said they had not done this since the time of Joshua? It is only because this itself was what clarified that Ezra had sanctified the land anew, and he was empowered to create conditions as in the days of Joshua, and this is how the Talmud demonstrates that the initial sanctification was not eternal.

6. Rabbi Yehudah Halevi, Kuzari 3:54-63

נד. אמר הכוזרי: לא ראיתי אנשי בית שני אלא שכבר שכחו התורה ולא ידעו מצות הסוכה עד שמצאוה כתובה... וזה ראיה על אבדן התורה. נה. אמר החבר: אם כן אנחנו היום חכמים ויודעים יותר מהם, שאנחנו יודעים התורה כלה, כפי מחשבתנו.

נו. אמר הכוזרי: כן אני אומר.

נז. אמר החבר: אם היינו היום מצווים להקריב קרבנות ההיינו יודעים איך נשחטם, ולאיזה צד... ומה שהכהנים חייבים בו מקדושה וטהרה ומשיחה... נח. אמר הכוזרי: לא נדע זה אלא מכהן או נביא.

נט, סא. אמר החבר: הלא ראית אנשי בית שני איך בנו המזבח... ומי שיודע אלה הדקדוקים בתורה, היעלם ממנו עשות הסוכה...

סב. אמר הכוזרי: אם כן מה נאמר ב"וימצאו כתוב בתורה."

סג. אמר החבר: הטעם הברור הוא שכותב המקרא לא הרגיש לנסתרות אבל כתב המפורסמות הגלויות, ולא העתיק מיהושע מחכמתו שקבל מאלקים וממשה דבר, אבל זכר יום עמידת הירדן ויום עמידת השמש ויום המילה בעבור פרסומם אצל ההמון...

כי לא היתה כונת הכותב לזכור כי אם הדבר המפורסם בהמון אשר נשאוהו כל העם, אך הדברים המיוחדים אשר היו מנשאים אותם היחידים, כלם אבדו ממנו, אלא המעט מהם... וכן לא כתב מדברי עזרא ונחמיה אלא המפורסם בהמון. והיה יום עשות הסוכה יום מפורסם, במה שחרדו העם ועלו להרים בעבור עלי זית ועלי הדס ועלי עץ עבות. ומה שאמר: "וימצאו כתוב", ר"ל ששמעו עם הארץ וההמון וחרדו לעשות הסוכות, אבל היחידים לא אבדה מהם מצוה קלה כל שכן גדולה, וכוון הכותב להגדיל ענין היום ההוא...

54: Khazar: I did not see only that the people of the Second Temple had already forgotten the Torah, not knowing the mitzvah of Succah until they found it recorded... This demonstrates the loss of the Torah.

55: Habr: Then we today are wiser and more knowledgeable than they were; we know the entire Torah, as we think.

56: Khazar: That's what I mean.

57: Habr: If we were instructed to bring korbanot today, would we know how to slaughter them, on what side... And what the kohanim were obligated to do in terms of holiness, purity, anointing....

58: Khazar: We would not know, only from a kohen or prophet.

59, 61: Habr: But you see that the people of the Second Temple built an altar... One who knows all of these details of the Torah, could he not know how to make a succah...

62: Khazar: Then what is the meaning of "And they found recorded in the Torah."

63: Habr: Clearly, it is because the recorder of the text was not sensitive to hidden matters, but only wrote that which was public and revealed. He did not record any of the wisdom Joshua received from Gd and Moshe, but he recorded

the day the Jordan halted and the day the sun halted and the day of the [national] circumcision because they were publicized to the masses...

For the intent of the text was to record only that which was known to the masses, which the entire nation carried, but the private matters held by individuals were lost from him, other than a minority of those matters... And so he did not record of the matters of Ezra and Nechemiah, only that which was known to the masses. And the day of making the succah was a public day, in the nation's agitation and ascending to the mountains for olive leaves and myrtle leaves and date leaves and leaves of braided wood. And when it said, "And they found written," it means the nation and masses heard and they were agitated, wanting to make succot. But individuals never lost an easy mitzvah, certainly a great one, and the text intended only to elevate that day...

7. Rabbi Shlomo ibn Aderet, Shu"t Rashba haChadashot miKtav Yad 367

הנה שפשוטי הכתובים האלה מורים שלא ידעו מצות הסכה ולא מניעת עמוני ומואבי. ואין הדבר כן, רק מן הידוע כי אי אפשר לעם אחד להיות כלו הולך על דרך התורה בעשיית כל המצות ובמניעת כל מה שבאה עליו האזהרה בתורה עד שלא ימצא בהם יוצא מגדר התורה. אלא יש עובר מדעת אנסתו תאותו, ויש שוגג לא ידע ולא התבונן, וכל שכן עם שגלו ונתפזרו אנה ואנה בגלותם ומצאו מן הצרות מה שמצאו. וכשמעם את דברי התורה, יזכור מה שלא זכר וישוב, ומי שעבר מדעת יתן על לבו ויתחרט. ועל כן באה האזהרה בתורה להקהיל את העם האנשים והטף בשנת השמטה...

וכן כשקרא להם עזרא בספר התורה ראו מה שנצטווה, ומי שלא שמע התבונן, ומי שידע ועבר מדעתו, חרדו כלם חרדה גדולה על זאת כששמעו את דברי התורה... ומן הידוע כי בימי יהושוע ודוד ושלמה עשו סכות בני ישראל, אלא שלא עשו כלם ככה כמו שאמרתי.

The simple text shows that they did not know the mitzvah of succah, and of refraining from the Amoni and Moavi. But it is not so; rather, it is known that a nation cannot entirely follow the path of Torah, fulfilling all commands and avoiding all that the Torah prohibits, to the point that there will be no one who leaves the bounds of the Torah. Rather, some transgress knowingly out of compulsion from their desire, and some accidentally, not knowing or thinking - certainly, when they were exiled and they scattered here and there in their exile, and they encountered the trouble they encountered. And when they heard the Torah, they remembered what they remembered and repented, and one who had transgressed knowingly set his heart to regret it. This is why the Torah commanded to gather the entire nation – men, women, children, at the Sabbatical year...

And so when Ezra read to them from the Torah scroll they saw what was commanded, and one who had not yet heard this contemplated it, and one who had known and transgressed knowingly, all of them were very agitated at this when they heard the words of the Torah... And it is known that from the days of Joshua, David and Solomon the Children of Israel did make succot, but not all of them did it as they did at this time, as I have said.

Talmud, Succah 12a

רב חסדא אמר [לומדים הלכות הסכך] מהכא: "צאו ההר והביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבות." היינו הדס היינו עץ עבות! אמר רב חסדא הדס שוטה לסוכה ועץ עבות ללולב.

Rav Chisda said: [We learn the laws of *schach*] from Nechemiah 8:15. *Hadas* is *eitz avot*! Rav Chisda said: *hadas* shoteh for succah, *eitz avot* for lulav.

9. Talmud, Succah 36b-37a

תניא "בסוכות תשבו' סוכה של כל דבר דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר אין סוכה נוהגת אלא בארבעה מינים שבלולב. והדין נותן: ומה לולב שאין נוהג בלילות כבימים אינו נוהג אלא בארבעת מינין, סוכה שנוהגת בלילות כבימים אינו דין שלא תהא אלא בארבעת מינין? אמרו לו: כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין, לא מצא ארבעת מינין יהא יושב ובטל, והתורה אמרה 'בסכות תשבו שבעת ימים' סוכה של כל דבר! וכן בעזרא אומר 'צאו ההר והביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבת לעשות סכות ככתוב'!" ורבי יהודה סבר הני לדפנות, עלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבות לסכך.

We have learned: "'You shall sit in succot' – of any material, per Rabbi Meir. Rabbi Yehudah said: Succah is only with the four species use in a lulav. And it's logical: Lulav does not apply at night as it does during the day, and it is only of the four species, succah applies at night as it does during the day, isn't it logical that this should only be with the four species? They replied: A logical inference which begins strictly but then leads to leniency is not logical! If he does not find the four species, he will sit and do nothing, and the Torah says, 'You shall sit in succot for seven days,' meaning of any material! And so regarding Ezra in Nechemiah 8:15!" But Rabbi believes that this verse is regarding the walls, and the hadas, date leaves and leaves of eitz avot are for schach.

Nechemiah 9

10. Outline

- 9:1-3 A National Fast Day
- 9:4-11 Prayer, Part 1: The Good Old Days
- 9:12-21 Prayer, Part 2: The Wilderness: Divine Benevolence, Human Sin
- 9:22-31 Prayer, Part 3: Israel: Divine Benevolence, Human Sin
- 9:32-37 Prayer, Part 4: The Current Situation

11. Talmud Yerushalmi, Avodah Zarah 1:1

...חומעאל אומר שלשה לפניהן ושלשה לאחריהן אסור...

[גמרא] חברייא אמרי טעמא דרבי ישמעאל משום בריה דמועדא. אמר רבי בא כיון שהוא יודע שאסור לך לישא וליתן עמו, הוא ממעט בשמחת אידו... א"ר יודן קרייא מסייע למה דאמרי חברייא [נחמיה ט א] "וביום עשרים וארבעה לחדש השביעי נאספו בני ישראל בצום ובכי ובשקים ואדמה עליהם." ולמה לא אמר בעשרים ושלשה? משום בריה דמועדא.

[Mishnah] Rabbi Yishmael said: We may not [do business with them] during the three days preceding and following [their holidays].

[Gemara] The sages said: Rabbi Yishmael's reason is the meal of the festival. Rabbi Ba said: Since he knows you may not engage in commerce with him, he reduces the joy of his celebration... Rabbi Yudin said: Nechemiah 9:1 supports the sages; why did it not say "on the twenty-third"? Because of the meal of the festival.

12. Malbim to Nechemiah 9:2

:דאחר שפרשו מהם בעת עליית עזרא נכשלו בזה אח"כ שנית, ולהמפרש שמעשה זה היה בעת עליית זרובבל הופרץ הדבר עד שתקנה עזרא: For after they separated from them when Ezra ascended, stumbled in this again, a second time. And according to those who explain that this story happened in Zerubavel's ascent, the practice spread until Ezra mended it.

13. Talmud, Taanit 12b-13a

היכי עבדי? אמר אביי מצפרא עד פלגא דיומא מעיינינן במילי דמתא, מכאן ואילך רבעא דיומא קרינן בספרא ואפטרתא, מכאן ואילך בעינן רחמי, שנאמר (נחמי' ט:ג) "ויקומו על עמדם ויקראו בספר תורת ד' אלקיהם רבעית היום, ורבעית מתודים ומשתחוים לד' אלקיהם." איפוך אנא? לא סלקא דעתך, דכתיב "ואלי יאספו כל חרד בדברי אלקי ישראל על מעל הגולה וגו'" וכתיב "ובמנחת הערב קמתי מתעניתי ואפרשה כפי אל ד'."

How do they do it? Abbaye said: From morning until midday they examine communal affairs. From then on, for one-quarter of the day they read the Torah and Haftorah, and from then on they ask for mercy, as in Nechemiah 9:3, "And they stood at their post and they read the Torah of Hashem their Gd for one-quarter of the day, and for one-quarter they admitted [guilt] and bowed before Hashem their Gd." But should we reverse [and do that in the morning]? Don't think that – see Ezra 9:4-5.

14. Talmud, Megilah 30b-31a

בתעניות ברכות וקללות.

רש"י: ד"אם בחקותי", להודיע שעל עסקי החטא באה פורענות לעולם, ויחזרו בתשובה וינצלו מצרה שהן מתענין עליה.

On fasts, [they read from] the blessings and curses.

15. Rabbi Vidal of Toulouse, Maggid Mishneh, Laws of Fasts 1:17

ואין אנו נוהגין לא כסדר שאמרו חכמים ולא לקרות אחר חצי היום ולא לקרות מה שנהגו הם. ומדברי קצת הגאונים נראה שאף הם היו נוהגין כמנהגנו ואיני יודע טעם לשינוי מנהג חכמים ז"ל:

And we do not practice the ritual presented by the sages, not to read [the Torah] after midday and not to read what they read. And from the words of some of the Gaonim it appears that even they practiced as we do, and I don't know why the practice of the sages was changed.